

Järjestötoiminnan tulevaisuuden näkymiä

**Pohjalaismaakuntien
järjestötoiminnan neuvottelupäivä
5.5.2010 Seinäjoki**

Elina Varjonen, kehittämisspäälikkö, RAY

Avustusstrategia 2008-2011

Hyvinvoinnin edistäminen ja järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen

Strategiset painoalueet

- 1) Järjestöjen perustoiminnan turvaaminen
- 2) Hyvinvoinnin ja osallistumismahdollisuuksien edistäminen

Terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia uhkaavien ongelmien ehkäiseminen

Strategiset painoalueet

- 3) Merkittävien kansanterveysongelmien ehkäiseminen
- 4) Sosiaalisen ja taloudellisen syrjäytymisen ehkäiseminen

Ongelmia kohdanneiden kansalaisten ja perheiden auttaminen

Strategiset painoalueet

- 5) Muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien auttaminen
- 6) Palveluiden ja palvelujärjestelmien kehittäminen

Avustusstrategian päivittäminen

- Keskeisiä kysymyksiä
  - järjestöt/kunnat -työnjako ja -yhteistyö
  - järjestöjen toiminnan perusedellytykset (alue-/paikallisselvitys)
  - Vapaaehtoistyö Suomessa nyt (tutkimus menossa)
  - RAY:n/järjestöjen rooli ehkäisevässä työssä
  - Sosioekonomiset terveys- ja hyvinvointierot
  - Työttömyyden aiheuttamien sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ehkäisy

Toimintaympäristö

Avustusremontti jatkuu

- Selvitetään edelleen kohdennetuilla toiminta-avustuksilla toteutettuja toimintoja
- Selvitysten tarkoituksena on selkiyttää selvitettävien kohteiden roolia
  - suhteessa muihin toimijoihin /muihin rahoittajiin (esim. kuntarajapinta, valtio, kilpailuhaitat)
  - suhteessa muihin avustettaviin kohteisiin (tasapuolisuus, läpinäkyvyys järjestöjen kesken)
  - Läpinäkyvyyden lisääminen ja hakijoiden tasapuolinen kohtelu
  - Ensi vaiheessa selvitetään: Ay/Ak-rajapinta; sopeutumisvalmennus; lomatoiminta, kuntoremontit; koulutus; työtoiminta; ensiapu- ja kriisikeskukset

Pelitoiminnan näkymiä

RAY:n tuloskehitys jatkuu maltillisena

- Paine veteraanipotin palauttamiseksi avustuksiin kasvaa
- Lakisäätteiset sekä selkeästi julkisen rahoitusvastuulle kuuluvat kohteet halutaan edelleen pois RAY:n potista (kopterit, rekisterit jne.)

RAY on moderni, uudistuva pelitalo

- Nettipelit elokuussa, tavoitteena kotimainen, luotettava, valvottu internetpelipaikka

Laajemmat kehittämiskokonaisuudet

- Suositaan kattavampia ja laajempia innovaatiohakuksia hankkeita
  - Laatua ja vaikuttavuutta pyritään lisäämään, vanhan toiston välttäminen, kehittämisenäkökulman korostaminen
- Monitoimijahankkeiden hyötyinä nähdään laajemmat vaikutukset ja tiiviimpi yhteys palvelurakenteeseen. Näin ollen hankkeen tuloksia voitaisiin lähtökohtaisesti hyödyntää paremmin.
- Järjestöjen keskinäinen yhteistyö
- Yhteistyön tiivistäminen alueen muiden toimijoiden kanssa
  - järjestön työ voi paremmin nivoutua olemassa olevaan toimintaympäristöön. Näin vältetään myös hanketoiminnan irrallisuutta muusta kehittämistoiminnasta.

Laajempiin kehittämiskokonaisuuksiin liittyvät rinnakkaishankkeet, esimerkkejä

- Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisella kehittämisohjelmalla (Kaste-ohjelmalla) ja RAY:n avustusstrategialla on yhtymäkohtia ja yhteisiä tavoitteita (mm. hyvinvoinnin ja osallistumismahdollisuuksien edistäminen ja sosiaalisen ja taloudellisen syrjäytymisen katkaisu)
- Avustusvalmistelussa noudatetaan periaatetta, että avustustenjakoa ohjaa RAY:n avustusstrategia, ja myös muihin kokonaisuuksiin liittyvät järjestöhankkeet tarkastellaan avustusvalmistelun kriteerien kautta.
- Avustus ei saa yhdessä muiden julkisten avustusten kanssa ylittää Euroopan yhteisön tai Suomen lainsäädännössä säädettyä valtionavustuksen tai julkisen tuen enimmäismäärää! Huom. Prosenttiehtoiset avustukset.

Kuntien ja järjestöjen välinen kumppanuus

- Avainteemana on, miten järjestöjen ja kuntien yhteistyön tiivistämisen kautta tavoitellaan yhteisiä päämääriä kansalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi
  - Toimenpiteet 6 (tukea järjestöjen ja kuntien yhteistyölle niin, että syntyy uusia varhaisen puuttumisen malleja)
  - 19: kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen kansalaisten osallistumismahdollisuuksien lisäämiseksi (mm. kohtaamispaikat)
- Julkisella ja järjestötoimijalla on erilaiset keinot, mutta tavoitteet voivat olla yhtenevät, esim. järjestölähtöisen ohjaus-, neuvontatoiminnan, vapaaehtoistoiminnan, kohderyhmien äänitorviroolin avulla mahdollista tukea
- Nämä tulisi osata yhdistää yhteisten päämäärien hyväksi
- Yhä tärkeämpää on kehittämistulosten juurtuminen pysyviin rakenteisiin hyödyttämään kenttää laajasti. Tähän tarvitaan kuntia.
- Rakenteiden muuttaminen ei onnistu järjestölähtöisesti
- RAY-rahoitus on mahdollinen järjestöjen yleishyödylliseen toimintaan, ei palvelutoimintaan
- Vrt. kumppanuus – kilpailu

Innovaatiohakuiset kehittämishankkeet (Ci) ja käynnistämis- ja muut määräaikaishankkeet (Ck)

- RAY:n avustaman kehittämistoiminnan niveltämiseksi paremmin valtakunnassa harjoitettavaan innovaatiopolitiikkaan ja rahoituskoordinaatioon on välttämätöntä saada aidot innovaatiohakuiset avustuskohteet nykyistä selkeämmin eroon projektien kokonaismassasta.
- Jakaminen tekee paremmin näkyväksi myös hyvien käynnistämis- ja levittämishankkeiden sekä kampanjaluonteisten hankkeiden toteuttamisen, joissa ei vaadita kehittämisenäkökulmaa. Järjestöjenkään ei tarvitse keinotekoisesti pukea hanketta kehittämishankkeen kaapuun, jos hankkeessa ei aiota aidosti kehittää mitään.
- Kyse ei ole avustuslinjausten muutoksesta, vaan jako tehdään sekä voimassa olevan avustusstrategian että avustuslain sallimissa puitteissa.
- Pääpaino edelleen innovaatiohakuisissa kehittämishankkeissa

Tulosten ja vaikutusten selkeämpi esille nostaminen

- Riittävä dokumentointi
- Arviointi
  - Oman organisaation oppimista ja kehittämistä varten ja projektin uudelleen suuntaamista varten
  - Yleisen tiedontarpeen takia (esim. vaikutukset ihmisten terveyteen jollakin toiminta-alueella)
  - Tilivelvollisuuden takia. Tarve kertoa muille (esim. rahoittajille, sidosryhmille), miten toiminnassa on onnistuttu

PIDETÄÄN HUOLTA.

Huolenpito sujuu, kun on huolenpitäjiä. RAY tukee suomalaista hyvinvointia tänäänkin yli miljoonalla eurolla. www.ray.fi

ray
HYVÄN TAHDON PELEJÄ

Petris
maailla
.

elina.varjonen@ray.fi
09-4370 2231

